

Anh lười hưởng lộc

BÌNH-NGUYỄN LỘC

Chiều. Anh Ngọt buồn lắm vì không có ai để nói chuyện chơi thì bỗng anh được ngay một trò giải-trí: một bầy mối có cánh, di-cư theo bản-năng để „lập-quốc“ ở một nơi xa tổ-ấm và roi-rốt dọc đường ở sân nhà anh, và bao nhiêu thằn-lằn và cóc ở nhà anh đều hoan-hỉ đổ xô ra sân để mở đại-yến.

Đó là một bữa ăn ngon – chắc là thịt mối rất thích-khẩu chúng nó – mà mỗi năm, chúng được hưởng có một lần, vào mùa di-cư này thôi.

Anh Ngọt không phải là người hung-ác thì cái việc con vật này xoi con vật khác, riêng lấy nó, không vui mắt anh đâu, nhưng cảnh-tượng trước mắt anh, làm anh nghĩ-ngợi lung-tung và quên được nỗi buồn chiều hôm ở thôn-quê.

Trước hết anh lấy làm kỳ cho loài mối lắm: Tại sao không ở yên.lành trong gò mối cả kiên-cố lẫn ấm-cúng? mà một số nhỏ lại mọc cánh để di-cư, mà rốt-cuộc chỉ có độc một con là được tới đích để sanh con đẻ cháu, tạo-lập cơ-đồ, còn bao nhiêu con khác đều chết đường chết sá hết?

Ý-nghĩ này dẫn tới ý-nghĩ khác và anh hình-dung ra một gò mối. Danh-từ gò-mối gợi ý-niệm nhà cửa, rồi trí anh phối-hợp hai ý “gò-mối” và “nhà” lại, để tạo nên bài toán sau đây:

- Hiện anh ở trong một cái nhà tranh vách tre đan, y như bao nhiêu dân làng anh, từ bao nhiêu đời rồi.

Vách tre đan, mát nhà không chỗ che, vào mùa nực. Nhưng qua mùa mưa to gió lớn (sắp đến nơi rồi, sau mùa di-cư của loài mối cánh) và nhưt là đến mùa gió Bắc về, thì loại vách lại tùng-đảng với lạnh-lẽo, không bảo-vệ chủ nhà nữa. Nhưng nó hữu-lý và nó là bạn của gió Nồm thì đâu có hóa kẻ thù gió Thu, gió Bắc, bởi các thứ gió đều có họ-hàng với nhau, nếu không phải chỉ là một thứ mà bị loài người đổi tên khi nào gió chuyển hướng.

Anh Ngọt thấy rằng dân làng anh lười lắm, không ai chịu cất nhà vách đất hết, vì xây vách đất mà trở cửa sổ thì cũng mát không kém vách tre đan.

Anh quyết định ngay rằng anh sẽ cất một nhà tranh vách đất, cất ngay ngày hôm sau này cho xong trước khi mùa mưa tới, mà phải dùng đất gò mối mới được, vì đất gò mối tốt hơn bất-kỳ loại đất sét nào khác.

Nhà anh đã cũ lắm rồi và chỉ nhỏ bằng bàn tay xòe, thì phá bỏ, anh không tiếc gì hết. Vật-liệu mới, không tốn tiền mua, còn công thợ anh cũng khỏi trả, bởi chính anh làm lấy mọi việc.

Anh Ngọt còn trẻ, nóng tánh, nên lập xong dự-định là anh đứng lên, toan chạy nhảy vì bị phẩn-khởi, kích-thích quá-độ.

Bỗng anh thấy dạng hai người đi trước hàng rào của anh. Anh nhìn ra thì đó là Hai Mẹo và Sáu Lô.

Hai người này đi riêng-rẻ với nhau chớ không phải cùng đi đâu đó. Anh gọi cả hai vào sân để khoe cái nhà mà anh ... chưa cất.

- Chú Hai ơi! Anh Sáu, vô tôi nói cái này cho mà nghe.

Hai người này cũng chẳng có việc để làm, buồn quá, họ đi cà-rêu như vậy mà chẳng biết đi đâu, nên nghe gọi, họ mừng-rỡ, đẩy cổng tre vào sân anh Ngọt liền.

Anh Ngọt vô đề liền, vì anh ngứa miệng lắm:

- Nè chú Hai, nè anh Sáu, ngày mai tôi sẽ cất nhà mới.
- Vậy hả? Hai Mẹo hỏi, bộ mấy tính cưới vợ hả?
- Không. Tôi phá bỏ nhà này, cất nhà vách đất, ờ sướng hơn.
- Mất công lắm! Sáu Lô nhận-xét.

Sáu Lô là kẻ lười nhút làng. Anh ta là bọm nhậu, mà bọm nhậu không ăn uống bao nhiêu, có thể xài món xa-xí-phẩm „lười“ mà khỏi sợ chết đói.

- Ủ, mất công thật, nhưng tôi không ngại, vì tôi ưa ở nhà vách đất.
- Mấy nói mai cất nhà mới, sao bữa nay nhà cũ vẫn chưa dỡ? Hai Mẹo hỏi.
- Không cần dỡ. Tôi chỉ đắp đất sét trộn với rom lên vách tre cũ là đủ rồi. Tôi chừa mấy lỗ để làm cửa sổ, vách tre cũ ở chỗ mấy cái lỗ đó thủ vai song cửa.
- Mấy làm ăn như vậy hông được đâu. Đất nó không chịu dính, sẽ rã xuống hết cho mà coi.
- Tôi tin chắc là được, vì tôi dùng đất sét gò mối, nó dẻo như cơm nếp, trét đâu dính đó. Cái gò mối mà tôi chọn là gò tốt nhất. Nó lớn bằng cái nhà bếp tôi, nghĩa là dư đất để xây bốn tám vách từ nền lên tới nóc nhà, nếu xây vách thêm cho nhà bếp cũng hông hết đất. Mà chú cũng biết rằng gò mối càng lớn, đất càng dẻo.
- Gò mối nào vậy?
- Cái gò ở gốc cây gần bờ suối ấy mà!
- Ý! mẹ ơi, bộ mấy muốn tỵ-tử hả? Đó là ổ cọp.

Không hiểu sao mà giống cọp rất thích gò mối, không phải để núp rình mồi như người ta lầm tưởng, mà chỉ để nằm dựa vào đó những trưa nóng-bức thôi. Đất gò mối mát lắm chăng?

Trong khi anh Ngọt hết cả hồn-vía thì Sáu Lô nheo mắt mà cười, một nụ cười hóm-hỉnh.

Khu rừng sau làng, nơi có cái gò mối khổng-lồ ấy, chỉ là rừng chồi, làm gì có cọp! Hai Mẹo là nhà âm-công hương-thôn, nghĩa là chú ta làm cái nghề ấy có nửa phần công-việc, là bán hòm với lại tấn-liệm thôi, chớ không phải là nhà giàn, phu đòn.

Chú ta rất cần đất sét gò mối, thứ đó tối-hạng-nhút, để trét hòm sau khi tấn-liệm, mà cái gò mối do anh Ngọt chọn lại tình-cờ trúng vô cái nguồn đất vô-tận của chú ta.

Chim trời, cá nước, ai bắt được nấy ăn, chú ta không có quyền ngăn-cấm anh Ngọt nên mới hù anh này bằng câu chuyện bịa là cái ổ cọp tưởng-tượng ấy.

Anh Ngọt nhát như thỏ-đế, lại không thạo chuyện rừng-rú nên nghe dọa là sợ ngay.

Cười xong, Sáu Lô đề-nghị:

- Chú em mày ăn ở cũng dễ thương, vậy để tao giúp cho về mặt an-ninh, hầu chú em mày có thể lấy đất mà không nguy cho tánh-mạng.
- Anh giúp được hả?
- Bảo-đảm. Tao có cách. Cứ yên-tâm. Sáng nay, tao lại đây hồi hừng-đông rồi tụi mình đi với nhau.
- Vậy thì cảm ơn anh Sáu lắm.

Hai Mẹo nhìn Sáu Lô bằng nửa con mắt rồi xây lưng đi liền, không một lời từ-giã ai hết. Sáu Lô lại nheo mắt cười và hỏi:

- Chú mày có biết vì sao mà Hai Mẹo giận-dỗi hay không?
- Tại tụi mình nhỏ mà không chịu nghe lời chú ấy nên chú ấy bị mích lòng.
- Ủ, tại vậy đó.

Sáu Lô rất hài-lòng mà thấy Ngọt không hiểu gì cả, và cố phụ-họa theo hấn. Đoạn anh hỏi giọng nửa đùa nửa thật:

- Chú mày sẽ trả ơn tao bằng gì?
- Tôi cũng nghèo, vậy thôi thì anh cứ ăn cơm với tôi trong mấy ngày tôi lấy đất.
- Cũng được. Nhưng tao không cần ăn cơm lắm. Tao chỉ muốn một thứ thôi.

Anh Ngọt hơi lo, hỏi:

- Anh muốn món gì? Nhà tôi không có gì đáng giá hết.
- Không, ai mà báo cho mày phải chịu tốn-hao. Tao chỉ đòi quyền hưởng con mối Chúa trong ruột gò mối thôi.

Ngọt cười ha-hả mà rằng:

- Để anh nhậu chơi? Tôi hiểu rồi. Ngõ gì chó món đó thì tôi phải nhường cho anh, chó tôi đâu có biết nhậu.

Mỗi gò mối có độc một con mối Chúa, nó chỉ làm công-việc đẻ con mà thôi, nhưng nó được nuôi-dưỡng toàn bằng chất đại-bổ, nên nó ngon không tưởng-tượng được và bọm nhậu rất khoái.

Nhưng không anh bọm nào đủ can-đảm đào phá cả một gò mối để bắt một con mối nhỏ. Mối Chúa to thật đó, và con mối Chúa của cái gò mối cây cày dễ thương to bằng ngón cái! Nhưng như thế cũng còn nhỏ quá đối với công đào, bới.

Vì vậy mà cái anh Sáu Lô lười này mới trợ-lực với anh Ngọt, để ngồi không mà hưởng món ngon.

Anh lười nào cũng thích ngủ nướng và dậy thật trưa. Nhưng sáng hôm sau đó, Sáu Lô đúng hên y như một anh con trai có hên lần đầu-tiên trong đời cậu ta, với một cô gái đẹp.

Cả hai rời làng ngay để vào chòi, khu chòi này cũng gọi là rừng vì nó rộng bằng mấy trăm mẫu lện.

Sáu Lô võ-trang bằng một chiếc mâm thau nút, khiến anh Ngọt ngạc-nhiên lắm, tự hỏi: Va làm sao đuổi cạp được bằng thứ khí-giói dị-kỳ ấy?

Độ một tiếng đồng-hồ sau, họ nghe tiếng suối reo róc-rách, và thấy cây cầy vói dưới gốc cây cổ-thụ ấy, cái gò mối khổng-lồ.

Sáu Lô cúi xuống đất, lượm một nhánh cây khô rồi đánh vào chiếc mâm như đánh phèn la.

Tiếng mâm nút kêu rè-rè nghe mệt-nhọc như gần đứt hơi, vậy mà anh Sáu lại tuyên-bố:

- Chú nó khởi-công được rồi đó, cạp nó nghe tiếng thanh-la, đã hoảng-vía chạy mất rồi. À nè, làm việc phải có phương-pháp khoa-học mới được. Chú nó cứ đào, đào hoài trong hai ba ngày, chừng nào cả cái gò mối này đổ hết rồi thì chừng ấy mới gánh đất về, chớ không phải đào được gánh nào, mang về gánh nấy đâu nhé!
- Ủ, như vậy cũng tiện.

Anh Ngọt đâu có dè rằng mình mà làm việc “khoa-học” cái kiểu đó thì nội-nhật hôm nay Sáu Lô có thể có được món nhậu rồi.

Trong khi anh Ngọt nai lưng lớn để đào thì Sáu Lô ngồi chồm-hồm trên cỏ mà hút thuốc phi-phà và thỉnh-thoảng đánh lên một tiếng “xèng” rè-rè, nhừa-nhựa...

Đào được một tiếng đồng-hồ, mồ-hôi của anh Ngọt toát ra dầm-dề, trông anh, người ta tưởng anh mới tắm từ dưới suối lên.

Anh nghi tay, vắn thuốc hút rồi hỏi:

- Tôi đã gặp mối lu-bù rồi, anh coi chừng tôi cuốc trúng con mối Chúa của anh thì chết.
- Không sao đâu, chưa tới ổ của nó mà! Nó ở sâu lắm, chừng nào gần tới là tao biết, tao dặn cho mà coi chừng.
- Cái ổ của nó ra sao, anh?
- Nói đúng ra thì đó là cái buồng riêng của nó, hình tròn và lớn gần bằng một trái bưởi nhỏ, bên trong láng bóng như lòng của một tô bằng sứ Tàu.
- Xào, nấu cách nào mà ăn, anh?
- Bắt sống nó, đem về nhà tức-tức, rồi bỏ nó vô một cái chén nước mắm đầy. Bà Chúa chỉ biết đẻ chớ đâu có biết bơi lội gì, thành-thử bà Chúa trong lúc chết chìm, uống đầy một bụng nước mắm. Xong đâu đó, nhúng bà Chúa vô một mớ bột mì trộn nước sền-sệt, rồi thì cho vô chảo mỡ.

Mối Chúa lăn bột, chín vàng lươm, vớt ra là bắt thêm rượu tức-khắc.

Chú nó sẽ được chia phân nửa. Nè, chú cần vô một cái, chất bổ trong bụng nó tan biến ra trong lưỡi, đủ vị ngọt, béo, bổ, tả không nổi

- Trời, nghe nói tôi cũng bắt thêm rượu để.

- Ủ, vậy thì ráng mà đào, chú em. Hễ gần tới cái buồng đẻ của bà, qua sẽ báo-động cho chú em hay, chú em phải nhẹ tay như là đếm trứng gà vậy nghen!

Hút xong điều thuốc, anh Ngọt lại vác cuốc lên đào nữa.

Lần này, anh ta đào hăng hơn trước nhiều, mặc dầu mỗi nhỏ bị phá ổ, chạy tán-loạn, bò lên cán cuốc để leo lên tay anh mà cắn, khiến anh làm việc khó-khăn hơn nhiều.

Thình-lình hai người nghe trong khối cây lá một tiếng “soạt” rất to, rồi có tiếng gầm lên dữ-dội.

Sáu Lô quăng chiếc mâm thau nứt, vừa nhảy vừa la: “Cọp, cọp, bố làng xóm ơi!”

Anh Ngọt sợ quá sức nên điếng-hồn đứng chết sững, không bước đi được lấy một bước, mà cũng chẳng kêu lên được nửa tiếng.

Và con cọp ... xuất-hiện liền sau đó. Đó là chú Hai Mẹo.

Chú ta vượt râu ngạnh trê, cười hề-hề mà rằng :

- Cái thằng Lô thỏ-đế ấy mà đòi giữ chừng cọp cho mày, thật là xỏ-lá, Nhưng quả thật nó có tài miêu-tả. Tao ngồi núp trong bụi, nghe nó tả con mối Chúa uống nước mắm, lăn bột chiên tao bắt chấy nước miếng.
Vậy để tao giữ cọp cho mày đào, và dĩ-nhiên là con mối Chúa sẽ về tao nghen.

Anh Ngọt cười ngất, rồi nói :

- Bây giờ tôi mới hiểu cái vụ cọp này. Nhưng được, chú cứ hưởng, tôi chỉ cần đất thôi. Còn anh Sáu Lô, anh có trở lại, hai người giành nhau cách nào, tùy ý.
- Muồi mặt nó cũng không dám trở lại đây. Chắc nó đang báo-động cả làng hay là mày đã bị cọp tha đi mất rồi.

Truyện ngắn HƯƠNG QUÊ